

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED, Szerkesztőség: Somogyi ucca 22., I. em. Telefon: 23-33. - **Kiadóhivatal** közbeszolgáltatás és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - **Nyomda:** Lőw Lipót ucca 19. Telefon: 13-06. Távírási és levélfeladás: Délmagyarországi Szeged.

Vasárnap, 1934 okt. 21.
Ara 20 fillér
X. évfolyam, 238. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20 Vidéken és Budapesten 3.60, külföldön 6.40 pengő. - Egyes szám ára hétköznapi 12, vasár- és ünnepnap 20 fill. Hirdetések felvétele tartja szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta reggel.

Államosított társadalom

A Beketow cirkuszban a birkózóverseny befejeződött. Mintahogy tavasszal kizöldülnek a fák, mintahogy ősszel elhagynak bennünket a golyók, mint amiképpen házbért kell fizetni és adót, olyan megszokott és olyan törvényszerű, hogy a birkózóverseny győztesét párviadalra hívja ki a magyar Czája. Czája nyílt levele megjelent most is, Czája most is kihívta mérkőzésre a győztest, de az idén már a belügyminisztériumba adta be kérvényét a birkózás engedélyezése iránt. Az idén rendelet jelent meg arról, hogy professzionista mérkőzést csak a belügyminisztérium engedélyezhet s Czája mester jól érezte, hogy üres szájhösködésnek tűnik fel ajánlkozása, ha egyben a végrehajtó hatalom fejétől nem kéri a mérkőzés engedélyezését is.

Mint ahogy láthatja mindenki, elég szépen haladunk a végrehajtó hatalom teljes és tökéletes központosításának kiépítése felé. Ha két ember össze akarja mérni testi erejét, ehhez már hatósági engedély kell s ezt az engedélyt nem a helyi rendőrhatalóság, nem az előjárósági hivatal, nem a főkapitány és nem a polgármester, nem a főispán és nem az alispán, hanem egyedül és maga a belügyminiszter adhatja meg. A belügyminiszternek van fentartva az a jog, hogy ebben az országban olyan nagyjelentőségű eseményeket engedélyezzen, vagy betiltson, mint amilyen két ember birkózása. Sok vonatkozásban s nem egy irányban merül fel kérdés az életviszonyoknak ilyen tökéletes szabályozása láttára. Ugyan mit végezhetnek az alsóhivatalok ott, ahol egy birkózás engedélyezése már meghaladja hatáskörüket? Ez az ország nem a kereskedők, nem az iparosok, nem a szabadfoglalkozásúak és nem a földből élők országa, hanem a tisztviselőké. Hogy a magyar külügyminisztérium személyzete nagyobb, mint a francia külügyminisztériumé, hogy a magyar belügyminisztérium személyzete felülmúlja az angol belügyminisztérium személyzetének létszámát, hogy Szeged város alkalmazottainak száma háromszor, vagy négyszer olyan nagy, mint amilyen a francia, vagy egy angol hasonló nagyságú város ellátja minden szorosan és nem szorosan vett közigazgatási feladatát, — ezek mind közismert tények s mindenki által nyilvántartott adatok. De amikor azt látjuk, hogy a legjelentéktelenebb, az állam-élet rendjétől, a belpolitikai helyzet követelményeitől soha nem látott messzeségben levő, csip-csup fontosságu apró rendészeti ügyek elintézése a belügyminisztérium hatáskörébe tartozik, jogilag a belügyminiszternek fenntartott, személyes elintéztet igénylő ügyekké váltak, akkor mégis meg kell kérdezni, mi a hatáskörük az alárendelt tisztviselőknek, mi a szerepük az államigazgatás s az önkormányzat terén, mit lehet rájuk, ítélőképességükre, tanultságukra, tapasztaltságukra és tudomásukra bízni, ha egy birkózás megengedése, vagy megtagadása már hivatali hatáskörükön messze túlnőhetett?

A birkózás engedélyezésétől már igazán nincs nagyon távol az, hogy a tüsszentéseknek számát is a hatóság állapítsa meg s ha már a hatóság állapítja meg, akkor a bel-

ügyminisztériumnál kisebb hatáskörű hivatal természetesen már nem jöhet tekintetbe. Nem nagyon távoleső gondolat a cigarettafüst orron keresztül történő kifúvásának is hatósági szabályozása s ha valaki ennek engedélyezését kéri, majd közigazgatási bejárást tartanak, amire meghívják a tisztit orvost, a városi mérnöki hivatalnak és az államépítészeti hivatalnak kiküldöttét, a tűzoltóparancsnokot, az érdekelt szomszédokat, az iparfelügyelőt, a nagytrafikost, az illetékes OTI-igazgatót s ez a vegyes bizottság fogja majd megállapítani, hogy az elszívandó cigaretta s az illetékes orr belvilága között megvan-e az a viszony, amit az e tárgyban kibocsátandó rendelet előír?

Ha mindezeknek a szabályozásoknak az volna a céljuk, hogy — foglalkoztassák a hivatalokat, még megértenék azt a miniatűr munkát, azt a csudálatos eredményeket produkáló kisplasztikát, azt a japán türelmet és kínai aprólékosságot, amivel az életet ráfektették a rendeletek esztergapadja-ra s ontják, gyártják, ömlesztik a rendeleteket. De hogyan végezheti el irányító, ellenőrző és vezető munkáját a belügyminisztérium, a végrehajtó közigazgatási hatalom legmagasabb foku és legnagyobb hatáskörű fóruma, ha olyan ügyekben is neki kell a tényállást kivizsgálni, a körülményeket mérlegelni, a kérelem teljesítésének, vagy megtagadásának hatását felmérni, mint amilyen a Czája

—Martinov birkózás közigazgatási problémája? A belügyminisztérium legfőbb felügyeleti hatósága a magyar önkormányzati hatóságoknak ezen a réven az egész magyar élet irányítása és gondozása hivatali feladata és hivatali kötelessége. De eleget tehet-e ennek a feladatnak és elvégezheti-e ezt a kötelességét, ha cirkuszi számok engedélyezését sem bízhatja az alsóbb hatóságokra? Minél jobban elszoktatják a cselekvéstől, az elhatározástól s az önálló intézkedéstől az alsóbb hatóságokat, annál inkább megnő a belügyminisztérium ellenőrző hatóságának munkaterülete s minél több ügyet utalnak közvetlenül a belügyminisztérium hatáskörébe, annál jobban szoktatják el az alárendelt tisztviselőket attól, hogy cselekedni és intézkedni tudjanak és merjenek. Necsak amiatt panaszkodjunk, hogy a bürokrácia átveszi egyre csendesülőbb birodalmát, az egész országot, panaszkodjunk a központi hatalom mesterségesen bővített és elmélyített hatáskörének elterjedésére ellen is, panaszkodjunk a társadalomnak államosítása ellen is, ami végül is be fog következni, ha a központi hatalmat minden életviszony szabályozójává és minden felmerülő kérdés megoldójává tesszük meg. A kormánytól való függés kiépítését tökéletes szervezet valósítja meg s ennek a függésnek tökéletességét amit másutt a hatalmi szó teremtett meg, nálunk megteremtí a hatalmi szervezet.

Az Uzunovics-kormány lemondása után koalíciós kormány alakul Jugoszláviában

A párisi magyar követ megbeszélése Laval külügyminiszterrel

Páris, október 20. Gróf Khuen-Héderváry Sándor párisi magyar követ tegnap látogatást tett Laval francia külügyminiszternél, akivel hosszabb ideig tárgyalt. Párisi lapok értesítése szerint a tárgyalás összefüggésben volt a mar-seillei merénylet ügyével. A Journal szerint mivel a jugoszláv kormány a merénylet közép-európai előkészítésének tisztázása érdekében vizsgálat megindítását kívánta, a magyar követ kormány nevében felajánlotta hozzájárulását a helyzet tisztázásának megkönnyítéséhez.

A kisantant és a Balkán-szövetség konferenciáiról francia körökben az a felfogás uralkodik, hogy

Belgrádban felülkerekedett a higgadt józanság

és ugyszólván az utolsó pillanatban sikerült a helyzetet megmenteni, mert végzetes könnyelműség lett volna, ha a horvát terroristák garázdálkodásáért Magyarországra hárítják a felelősséget.

Lemondott az Uzunovics-kormány

Belgrád, október 20. Szombaton délelőtti ülést tartott a szkupstina, amely ismét Kumanđit választotta meg elnökének. Az ülés után a kormány megbeszélést tartott, majd Uzunovics miniszterelnök bejelentette a kormány lemondását. A lemondást azzal indokolta, hogy az új helyzet új embereket kíván és ennek keresztülvitelére alkalmat kíván adni a régenstanácsnak.

A Reuter Iroda belgrádi távirata szerint a jugoszláv kormány azért mondott le, hogy szabadkezet engedjen a kormányzótanácsnak új kormányalakításhoz. Valószínűnek tartják, hogy koalíciós kormány fog alakulni.

Az ellenzéket is bevonják az új kormányba

Belgrád, október 20. Uzunovics lemondott

Angol jelentések a jugoszláv lépésekről

London, október 20. A Times jelenti Belgrádból: Jugoszlávia még nem küldött semmi-